

4. Arthur Schopenhauer. On Language and Words. *Theories of Translation. An Anthology of Essays from Dryden to Derrida*, ed. by Rainer Schulter and John Biguenet, 1992. P. 32–36.

МІЖКУЛЬТУРНА ОСОБЛИВІСТЬ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Кантицька І. В.

*студентка факультету філології та журналістики
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Як відомо, англійська є мовою міжнародного спілкування. Ця мова здобула широку популярність серед різних верств населення. Англійська мова відкриває нові можливості у розвитку кар'єри та в навчанні. Знавці англійської мови можуть вільно спілкуватися з іноземцями, бути чудовими вчителями та перекладачами.

Переклад завжди є вторинною діяльністю не лише тому, що відтворює вже одного разу відображену дійсність, але й тому, що креативна, синтезуюча діяльність перекладача завжди є другим етапом аналізуючої діяльності. Саме тому переклад – посередник (media) у міжнаціональному та міжлітературному спілкуванні [3, с. 261].

Кожна освічена людина повинна говорити англійською, тому що це – мова спілкування, бізнесу, культури, мистецтва, освіти, особливо науки.

Сучасна наука відіграє важливу роль у сфері соціальної мовної взаємодії. Наука є важливим чинником здійснення домінуючого положення англійської мови в світі. Досягнення світової науки дозволяє величезній кількості людей отримувати й обмінюватися інформацією.

Перекладач повинен «розкласти» текст оригіналу на окремі елементи, а потім знову «скласти» його у нову структурну єдність, але таким чином, щоб у читачів перекладу виникали образи і асоціації, які співпадають з образами і асоціаціями, які виникають у читачів першотвору [3, с. 261].

Сьогодні теорія перекладу як самостійна наукова дисципліна, а разом з нею і перекладацька практика, багато в чому змінюється в глобальнішу дисципліну, так звану теорію міжкультурної комунікації. Оскільки дуже часто саме перекладач стає посередником в обміні науковою інформацією.

Переклад є видом діяльності, що стосується двох мовних систем. При цьому результатом діяльності перекладача стає свого роду взаємодія культури

оригіналу та перекладу, що сприяє взаємному збагаченню як першого, так і другого. Очевидним є той факт, що культура оригіналу не може повністю сприйматися слухачем. Проте докорінні відмінності між культурами та мовами світу не є причиною неможливості процесу перекладу. Цей процес, навпаки, істотно збагачує мови та культури через взаємне самоусвідомлення та пізнання [2, с. 89].

Однією з найважливіших особливостей перекладу є відносність результату процесу перекладу, вирішення проблеми стосовно кожного конкретного наукового тексту. Елементи, які важко перекласти, трансформуються, а ті елементи тексту-джерела, які взагалі неможливо передати – опускаються.

Перекладач повинен передавати всі вагомні елементи змісту початкового тексту і враховувати норми мови якою перекладає.

Якщо при спілкуванні людей розділяють соціокультурні бар'єри, то при перекладі до них додаються мовні, культурні та часові перешкоди. Переклад ускладнюється у випадку значних розбіжностей між культурами тексту-оригіналу і тексту-перекладу. Тому для забезпечення міжкультурної комунікації творча діяльність перекладача має спрямовуватися на примирення двох суперечливих тенденцій: збереження мовної норми лінгвокультури в перекладі, та її гармонізацію з нормою оригіналу як феномена вихідної культури [4, с. 176].

Складною проблемою перекладу наукових текстів є передача початкового змісту за допомогою іншої терміносистеми мови перекладу, яка є принципово неповторною, як і лексична система в цілому. Це пов'язано з такими причинами:

- терміносистема є частиною лексичної системи національної мови, отже, вона в тій чи іншій мірі відображає її національно-культурну специфіку;
- терміносистема відображає наочно-понятійну область знань у конкретній дисциплінарній сфері, яка також може відрізнятися в різних культурах;
- наукова література завжди динамічна, вона постійно змінюється в системних відносинах між одиницями [3, с. 225].

Отже, саме переклад наукової літератури є однією з головних перешкод для комунікації у сфері науки. Відмінність терміносистем мов оригіналу та перекладу спричиняє найбільше труднощів під час перекладу наукових текстів. Тому перекладацька діяльність дуже важлива у наш час, адже за допомогою перекладу ми можемо читати наукові джерела не на мові оригіналу, а на рідній мові.

Література

1. Лановик З. Б. Художній переклад як проблема компаративістики. Літературознавча компаративістика : навч. посіб. Тернопіль, 2002. С. 256–272.
2. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. Київ : Либідь, 2007. 248 с.
3. Арнольд І. В. Лексикологія сучасної англійської мови. Київ : Вища школа, 2003. 302 с.

4. Ботвина Н. В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови : навч. посіб. Київ : Арттек, 1999. 264 с.

CHALLENGES IN MEDICAL TRANSLATION

Караневич М. І.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри теорії і практики перекладу
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Венгер І. К.

*доктор медичних наук,
професор кафедри хірургії №2
Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського
м. Тернопіль, Україна*

Зарудна О. І.

*кандидат медичних наук,
доцент кафедри клінічної імунології, алергології та
загального догляду за хворими
Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського
м. Тернопіль, Україна*

Куца О. І.

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії і практики перекладу
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Accuracy of localized medical materials has always been a matter of life and death. At the same time it is common knowledge that medical translators often face challenges in this field of study. Thus, there is a considerable amount of literature on different aspects of medical and pharmaceutical translation. In their paper of 2017, F. Meisam and A. Omid investigated the role of medical translators/interpreters in